

Sygn. akt VIII Gz 284/12

POSTANOWIENIE

Dnia 31 grudnia 2012 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział Gospodarczy

w składzie :

Przewodniczący SSO Krzysztof Górski

po rozpoznaniu w dniu 31 grudnia 2012 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa G. (...) Spółki Akcyjnej w T. P.

przeciwko D. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda G. (...) Spółki Akcyjnej w T. P. od postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin Centrum w Szczecinie z dnia 8 czerwca 2012r., sygn. akt X GNc 1691/10 w przedmiocie odmowy podjęcia postępowania i ustanowienia kuratora;

postanawia :

I. odrzucić jako niedopuszczalne zażalenie na zawarte w punkcie I zaskarżonego postanowienia orzeczenie o odmowie ustanowienia kuratora;

II. oddalić zażalenie na rozstrzygnięcie w przedmiocie odmowy podjęcia zawieszzonego postępowania.

Sygn. akt VIII Gz 284/12

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 31 grudnia 2012 roku, sygn. akt VIII Gz 284/12

Pozwem z dnia 12 lipca 2007 roku powód G. (...) spółka akcyjna w T. P. wniósł o zasądzenie od pozwanej D. S. kwoty 1224,64 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu.

W dniu 13 sierpnia 2010 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. Nakaz zapłaty został wysłany na adres pozwanej wskazany w pozwie, jednak korespondencja powróciła z adnotacją, że adresat nie podjął jej w terminie. Na mocy zarządzenia sędziego powód został zobowiązany do wskazania aktualnego adresu pozwanej pod rygorem zawieszenia postępowania. W wykonaniu tego zobowiązania powód wskazał inny adres pozwanej, jednakże doręczenie pod tym adresem również okazało się niemożliwe. Z adnotacji doręczyciela wynika, że adresat wyprowadził się i nie podał nowego adresu. Wobec tego powód został ponownie zobowiązany do wskazania aktualnego adresu pozwanej pod rygorem zawieszania postępowania. W odpowiedzi powód wskazał, że nie zna adresu pod którym mieszka pozwana i dlatego wnosi o ustanowienie kuratora dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej. Zarządzeniem z dnia 14 lipca 2011 roku powód został zobowiązany do uprawdopodobnienia wniosku o ustanowienie kuratora. W odpowiedzi wskazał, że przedkładał już informację z Centralnego Biura Adresowego.

Postanowieniem z dnia 2 grudnia 2011 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie oddalił wniosek powoda o ustanowienie kuratora dla pozwanej i zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

W dniu 6 kwietnia 2012 roku powód złożył wniosek o podjęcie zawieszzonego postępowania i ustanowienie kuratora dla pozwanej nieznannej z miejsca pobytu. Wskazał, że ponownie wystąpi do bazy PESEL z wnioskiem o adres pozwanej, jednak z udzielonej odpowiedzi wynika, że pozwana wymeldowała się z poprzedniego adresu i obecnie nie ma w bazie adresu miejsca pobytu stałego ani czasowego.

Postanowieniem z dnia 8 czerwca 2012 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt X GNC 1691/10 oddalił ponownie wniosek powoda o ustanowienie kuratora dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej oraz odmówił podjęcia postępowania w sprawie.

W uzasadnieniu swego postanowienia Sąd, powołując się na art. 144 § 1 k.p.c. wskazał, że strona wnioskująca o ustanowienie kuratora powinna wykazać, że podjęła odpowiednie działania zmierzające do ustalenia pobytu pozwanej. Samo twierdzenie strony, iż nie posiada wiedzy na temat miejsca pobytu, nie jest wystarczające do przyjęcia, że miejsce pobytu faktycznie nie jest znane. Dla przyjęcia domniemania, o którym mowa w art. 144 k.p.c. nie jest wystarczające poprzestanie na uzyskaniu informacji z Centralnego Biura Adresowego, Urzędu Miasta i KRS. Powód nie podał zatem żadnych nowych okoliczności mających wpływ na zmianę uprzednio wydanego orzeczenia.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód, zaskarżając je w całości i wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia, podjęcie zawieszzonego postępowania o ustanowienie kuratora dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej, a także o zwrot kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że zgodnie z art. 144 § 1 k.p.c. wnioskodawca ma jedynie uprawdopodobnić, że miejsce pobytu nie jest znane, co też powód uczynił, dołączając do wniosku informację z MSW, że pozwana wymeldowała się z dotychczasowego adresu w dniu 5 grudnia 2011 roku i nie zameldowała się w nowym miejscu. Powód wskazał przy tym, że występował do MSW dwukrotnie i otrzymał odpowiedź, że adres pozwanej nie uległ zmianie.

Sąd nie wskazał na czym miałyby polegać działania powoda zmierzające do ustalenia adresu pozwanej. Powód nie ma możliwości ustalenia czy pozwana przebywa w zakładzie psychiatrycznym, nie istnieje żaden ogólnodostępny rejestr wszystkich osób przebywających w placówkach medycznych. Skarżący wskazał również, że Sąd szablonowo powołała się na przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia orzeczenie Sądu Najwyższego. Powód nie ma możliwości ustalenia krewnych pozwanej, nie podał informacji o jej zatrudnieniu ani innych informacji, które pozwoliłyby ustalić miejsc pobytu pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda w części skarżącej postanowienie sądu o odmowie ustanowienia kuratora dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej podlega odrzuceniu, jest bowiem niedopuszczalne. W pozostałym zakresie zażalenie jest bezzasadne.

Należy wskazać, że katalog zaskarżalnych postanowień wylicza enumeratywnie art. 394 § 1 k.p.c. W katalogu tym ustawodawca nie umieścił postanowienia o odmowie ustanowienia kuratora dla strony nieznannej z miejsca pobytu. Niewątpliwie nie jest to również postanowienie kończące postępowanie w sprawie. W judykaturze przyjmuje się, że pojęcie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, obejmuje tylko orzeczenia kończące postępowanie jako całość poddaną pod osąd. A contrario należy wywieść wniosek, że postanowieniami takimi nie są orzeczenia mające za przedmiot kwestie wpałkowe, tj. kończące postępowania pomocnicze lub zamykające fragment bądź pewną fazę postępowania.

Postanowienie Sądu pierwszej instancji oddalające wniosek o ustanowienie na podstawie art. 144 k.p.c. kuratora dla osoby nieznannej z miejsca, nie podlega zaskarżeniu zażaleniem, ponieważ nie kończy postępowania w sprawie, ani nie mieści się w katalogu zaskarżalnych postanowień Sądu I instancji zawartych w art. 394 § 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 397 § 2 zd. 1 w zw. z art. 373 k.p.c. Sąd odwoławczy orzekł o odrzuceniu zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Rejonowego o oddaleniu wniosku o ustanowienie kuratora.

W pozostałym zakresie zażalenie okazało się bezzasadne.

Sąd Rejonowy zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. z powodu niewskazania przez powoda w wyznaczonym terminie aktualnego adresu pozwanej.

Powód twierdził, że nie zna miejsca zamieszkania pozwanej i wobec tego wnosił o ustanowienie dla niej kuratora. Trafnie jednak Sąd Rejonowy uznał, że powód nie uprawdopodobnił, że miejsce pobytu pozwanej nie jest znane, co tym samym otwierało możliwość skorzystania z rygoru zawieszania postępowania, pod którym powód był zobowiązany do wskazania adresu pozwanej i wykonania innych czynności mających na celu ustalenie miejsca jej pobytu. Powód w realiach niniejszej sprawy ograniczył się jedynie do uzyskania danych pozwanej z bazy PESEL (dwukrotnie) oraz udzielenia informacji, że pozwana nie prowadzi działalności gospodarczej. Okoliczność, że podjęte przez powoda, schematyczne czynności zmierzające do ustalenia miejsca zamieszkania pozwanej nie przyniosły rezultatu, nie przesądza, że powód uprawdopodobnił, że miejsce pobytu pozwanej nie jest znane. Na podstawie podjętych przez niego czynności można co najwyżej stwierdzić, że powód nie zna miejsca zamieszkania pozwanej, co nie jest wystarczające dla ustanowienia kuratora.

W uzasadnieniu przywołanego w zaskarżonym postanowieniu orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2010 roku, wskazano, że wobec praktycznie nieograniczonej możliwości wyjazdów i okresowych pobytów za granicą należy zaostrzyć kryteria oceny, czy doszło do uprawdopodobnienia, że miejsce pobytu strony nie jest znane. W miarę potrzeby, i dla zapobieżenia ewentualnym nadużyciom, należałoby przesłuchać na tę okoliczność przeciwnika strony, dla której ma być ustanowiony kurator, domowników, sąsiadów lub administratora domu itp. Poprzestanie na informacjach uzyskanych od Policji nie wystarcza do spełnienia wymagania przewidzianego w art. 144 § 1 zdanie drugie k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1997 r., II CKU 71/97, Prok. i Pr.-wkł. 1997, nr 12, poz. 38). Do uprawdopodobnienia, o którym mowa w art. 144 k.p.c., nie wystarcza także stwierdzenie właściwego organu, że strona nie jest zameldowana w danej miejscowości i w związku z tym nie figuruje w rejestrze mieszkańców danej miejscowości. Konieczne jest poza tym wykazanie, że nie tylko żądający ustanowienia kuratora, lecz także inne osoby, które mogą mieć informacje o miejscu pobytu strony, a w szczególności krewni, powinowaci, i inne osoby bliskie, sąsiedzi, m.in. także zakład pracy, w którym strona była ostatnio zatrudniona, nie mają wiadomości potrzebnych do doręczenia stronie pisma procesowego lub zawiadomienia o posiedzeniu sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1979 r., II CZ 44/79, OSNCP 1979, nr 11, poz. 224).

Podkreślić należy natomiast, że ustanowienie kuratora bez należytego uprawdopodobnienia, że miejsce pobytu strony nie jest znane, powoduje nieważność postępowania toczącego się z jego udziałem (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 16 sierpnia 1960 r., 3 CR 65/60, OSPiKA1961, nr 3, poz. 81; z dnia 28 listopada 1969 r., III CRN 418/69, OSPiKA 1971, nr 2, poz. 35).

W realiach mniejszej sprawy powód nie podjął żadnych czynności w miejscach, w których pozwana dotąd zamieszkiwała. Nie ustalił czy miała jakiś osoby bliskie, czy sąsiedzi wiedzą, gdzie może przebywać, nie zwrócił do Sądu z wnioskiem o zasięgnięcie informacji od konkretnych osób czy organów, od których sam ich nie mógł uzyskać celem ustalenia miejsca pobytu pozwanej. W celu ustalenia miejsca zamieszkania pozwanej podjął jedynie schematyczne działania, które nie mogą zostać uznane za wystarczające do stwierdzenia, że wywiązał się należycie z obowiązku uprawdopodobnienia miejsca zamieszkania pozwanej.

Konkludując, powód nie wypełnił obowiązku wskazania aktualnego adresu pozwanej, a zatem nie zachodziła podstawa do podjęcia zawieszono postępowania. Trafnie więc Sąd Rejonowy odmówił podjęcia zawieszono postępowania.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art., 397 § 2 zd. 1 w zw. z art. 385 orzeczono o oddaleniu zażalenia na rozstrzygnięcie w przedmiocie odmowy pojęcia zawieszono postępowania.